

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Égész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasabos példosor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, okt. 11-én.

Mindenfelé megülték a török testvérek győzelmének örömmünepét fényes tüntetések közt. Ma újabb győzelmű hírek után epedünk; várva várjuk a perczet, mely elfogja dönteni, hogy bolgár földön üti-e föl téli táborát Sándor császár, vagy a szisztovai hidon keresztül vissza hátrál Oláhországba, hogy a szegényügye fogyott oláhországi végkép kiélje mindenéből s földönfutó koldussá tegye.

Mind szép az ily lelkesült érdeklődés, csak hogy tudja Isten, igenis poetás izünek tünik fel ebben a nagyon is geschäftelő, prózai korban, amikor azt sem tudjuk, hogy voltaképen a sok elrendezni való baj közül melyikhez is fogjunk hirtelenében, s azt sem tudjuk, lelkesedésünket nem siet-e felhasználni a maga céljaira valami spekuláns szatocs-népség, amely apostolait plaidben, czilinderrel és parulival küldi szét a négy anyaszélnék, hogy mint valami modern Nagy Sándorok, szünek találván maguknak a maguk Macedoniáját, hódítsanak maguknak egy-egy Ázsiát.

Mert hibája! ma mindenütt a hódítás a divat, és ne gondolja ám senki, hogy mindenkinek úgy sikerül az, mint a muszkának az ázsiai vagy az európai harc-téren eddig sikerült. Ellenkezőleg. Vannak nekünk ellenségeink olyanok, akik már eddig is igen a nyakunkra találtak ülni; akitől nem igen tudunk szabadulni, mert edeskeveset teszünk ellenük, alig lendítünk valamit arra nézve, hogy velük elvégezzük a számadásainkat.

Csak tessék körültekintőbbnek lenni mindenkinek közülünk, mint voltunk eddig. Csak ne merüljünk oly szertelenül bele a világ folyásának studiózásába. Van nekünk elég tennivalónk ideháza, sokkal több a bajunk, mint gondolnók. Van elég ellenségünk, akivel, vagy amelylyel előbb-később meg kell számolnunk és mérköznünk. Csak ne bizzuk el annyira magunkat, csak ne képzeljük, hogy szánunk minden tekintetben a legjobb rendben van.

Az igaz, hogy hála az égnek az idej sikerült gabnatermésért nem igen van okunk lamentálni, hogy pusztulás és nyomor van mindenfelé, hogy mint tavaly, a földbevetett tőkét — a magot — a hazának nagy részében fölemésztette az árvíz, a romboló hatalom, s a szegény földművelő nép kezébe koldusbotot adott! Hogy pusztul mindenünk és szegényedünk. De ha nincs okunk ez idén a mondott panaszszal állni elő; van okunk első sorban magunkra vetni azért, hogy a mult évek sanyaruságai által okozott közcsapásból — az elszegényedésből, a majdnem beállott tönkrejutásból nem bi-

runk s talán nem is akarunk kibontakozni. A rideg pénzvilág reszkető kezét terjeszté ki a mult évek köznyomorúsága fölé, megfosztani akarván bennünket, kik önhibánkól közel jutottunk a tönkrejutásból, még megrongált földbirtokainktól is. És mi azért egy cseppel sem okulunk a mult tanulságaiból, egy hajszálnyit sem lendítünk sem társadalmi, sem egyéb téren avégből, hogy a létező bajokon e tekintetben is segítsünk, hogy megmentsük a végelpusztulástól azt a földet, amelyet apáink szorgalommal és takarékoszággal szereztek meg, s hagyták át nekünk, utódaiknak.

Az önérdék kincsalmazaival létrehozhat egy új világot, új emberekkel, de a kifosztottakkal együtt a hazaszeretet is meg lesz gyilkolva. Okulni akkor már későn lesz; a föld megmarad ugyan, de a nép, mely a nemzettest zömét képezi, éltető erejét teszi — elpusztul. — Mi mindig idegen hatalommal ijesztjük egymást, pedig a ránk nehezedő önérdék rémképe lesz azon nem idegen hatalom, mely végpusztulással fenyegeti a nemzetet, s melytől rettegnünk kell.

Kétségtelen, hogy az általános elszegényedés, a kisebb földbirtokosok közeledése a tönkrejutásához, oly okokra is háríthatók, a melyek rajtunk kívül esnek, s oly mulasztásoknak is köszönhetők, a melyeket nem mi követtünk el. Egyebek közt felemlítjük itt a kisbirtokosok földhitelet-egyletet, mely mint terv már évek óta vajudik, s nem bír testet ölteni. Ha ez intézményt a kormány haladék nélkül életbe léptetné az ország minden földművelő vidékén, kétségtelenül oly segélyforrást nyitna meg az elszegényedett földművelő osztályra nézve, mely képesítene azt a tönkrejutástól menekülni. Azonban ez és ehhez hasonló segélyforrásokon túl nekünk magunknak is iparkodunk kell, az eszközöket és módokat egy válogatni meg, hogy okszerű használásuk által az időközben fölmerülő hiányokat mi magunk is pótolhassuk s esorbult helyzetünket kiigazíthassuk. Ösztönöznünk kell mindenekelőtt népünket a munkásságra, a takarékoszágra s önmaga művelésére, hogy fölfogva a czélszerűt, a hasznost, azt saját viszonyaihoz mérve, alkalmazni is tudja. Az igaz, hogy népünknek minden vontatva megy, mert mozgása lassú és nehézkes, azért legyünk tanítója s utmutatója a nehézkes viszonyok közt; emeljük föl, hogy el ne csüggedjen, de ha így sem boldogulunk, ott a törvény. Nézetünk az, hogy ha a törvényt a pénz behajtásánál végrehajtani lehet, annál inkább egész hatályával érvényesíteni kell azt ott, hol az a nép jólétének előmozdítására okvetlenül szükséges. Tekintsünk csak szét nálunk; hány pusztá, telek, kert, utca stb. hever

minden értékesítés nélkül, ahol egy pár ákác- vagy bodzafa szolgál pihenőül az ég madarainak, nem lehetne-e e téreket gyümölcsfákkal beültetni, melyek idővel a kenyeret pótolnák s a konyhára egy kis költséget is hoznának? Tessék az illetőknek ez esetben a törvényt végrehajtani. Szigorú pénzbírságot szabni a késedelmezőkre s alkalmazni azt annyiszor, ahányszor a mulasztás történik, s néhány év alatt gyümölcsös kertekké fogjuk a még ma parlagon és érték nélkül heverő földdarabokat átalakítani.

Vigyünk át e kötelezettséget egész szigorúval a községi és a felekezeti iskolákba; a gyümölcsfa-tenyésztést és nevelést tegyük kötelezett tantárggyá. Mindenik iskola udvarából elszakítható annyi tér, melyen ezer darab csemete elfér, ahol aztán a gyermekek gyakorlatilag is oktathatók. Mert mit használ, ha rá tudunk is mutatni néhány faiskolára; mit használ, ha az erre vonatkozó kormányrendeleteket kihirdetjük, ha a kihirdetésnél tovább nem megyünk?

Válságos napokat élünk, — el kell követnünk mindent arra nézve, hogy népünk jóléte annak saját szorgalma, munkássága és takarékosága által mind nagyobb lendületet nyerjen. A nép megszkott hajolni a tájékozott erély s tevékenység előtt, az elismerést sem tagadja meg; ez pedig a legszebb jutalom.

Belgrad, október 6-án.

Persiani, az új orosz főkonzul meghozta döntő utasításával a pénzsegélyt is, s így az aktióba lépés a lehető legelőbb idő alatt meg kell, hogy történjen. Most már nem Szerbia határozza el kedve szerint az aktió idejét, hanem Gorni-Studenben fogják azt meghatározni. A plevai vereségek ugyan szédítő és nagy bátással voltak az itteni kormánykörökre, de az Oroszország és Szerbia közt létrejött megállapodás nem oly természetű, hogy Milán fejedelem könyedén és kénye szerint elhagyhatná az egyszer megkezdett utat. A szerb kormány elhatározási szabadsága megszűnt azon a napon, midőn Milán fejedelem kijelentette, hogy csak Oroszország finanziaális segítségével lép hadi aktióba, Oroszország pedig megadta a subventiót.

Téved tehát, mint föntebb is említém, ki azt hiszi, hogy Szerbia határozza meg az aktió határidejét. Az új szerb-török conflagráció nem az Mihajlovič-Risztics miniszteriummal fogja kezdetét venni, hanem Gorni-Studenben fogják azt meghatározni. És hogy miért nem következett be eddig a porta és Szerbia között a fesszebb viszony, és hogy miért halasztgatták az aktióba lépés határidejét, az annak a következménye, mert Szerbia nem készült el eléggé a háborúra. Az akadályok nemesak a mult évi tapasztalás alapján végrehajtott új organiszációban rejlenek, hanem abban is, hogy mindenféle kerülő utakon kell összeszerzeni a hadiszerkeket.

Tegnap a császár sajátkezűleg írt levelet küldött Milán fejedelemnek, melyben őt szorosan a háboru mentől előbbi megkezdésére figyelmezteti. E levél megérkezése után a csapatparancsnokok azonnal rendeltetési helyekre utaztak; Beniczky ezredes, ki önálló parancsnokságot nyert, Jankova-Klisszurában helyét azonnal elfoglalta; Kladvába számos ágyú küldetett; a hadügyminiszter pedig szerződéseket kötött a hadsereg ételmi szereit szállítókkal.

A milicz parancsot kapott, hogy 8-án a kijelölt táborokba bevonuljon, s aztán hadsereggel együtt a határra induljon. Nikolics és Alimpies hadtest parancsnokok már a határra indultak. A minisztertanács ma határozta el, hogy a skupstinát egybe hívja Kragujeváczba, hogy Milán fejedelemet a háboru tartamára diktatúrával ruházza föl. Az eddigi készülődések arra mutatnak, hogy az aktióba lépés alig vesz igénybe egy hetet, s a szerb hadtestek az offenzivat valószínűleg Jávornal fogják megragadni.

Kedves barátom Frigyes!

Légy oly kegyes jelen emlékiratot, melyet a török-kaniszi járás nevében ma nyújték át méltóságos főispán urunknak, megyei hivatalos lapunkban közzé tenni.

Török-Kanisza, 5. október 1877.

Öszinte barátod

Tallián.

Méltóságos windornyalaki és hercelendi Hertelendy József főispán urnak Nagy-Becskereken.

Az alig multban a török-kaniszi járás jegyzői kara több közigazgatási teendők teljesítésének módzatai és egyöntetűsége iránti megállapodás czéljából közvetlen hatóságunk által értekezletre hivatván össze, elnöklő szolgabíránk által előterjesztetett a következő kérdések megoldása: mik képezik gyengéit, s mily kellek kivántatnak ahhoz, hogy a számnélküli ágazatokra terjedő közigazgatásunk gyorsan, a nép érdekének úgy, mint az állam kívánalmának megfelelően eszközöltessék, miben rejlenek azon nehézségek melyek ezen közérdekű szolgálat iránt eddigél akadályul fennállottak, s végre milyenek volnának azon intézkedések, melyeknek életbeléptével ezen akadályok egyszerű s mindenkorra elgördíthetnének.

E kérdés megoldása nagy feladat, s bár a legrészletesebb megvitatás után igyekeztünk annak megoldásába bocsátkozni, első sorban úgy mint végül, ugyanazon egy akadályt láttuk előtünk állani, melynek elgördítése előtt a jó és gyors közigazgatás lehetősége még feltevésben sem érhető el, s ez akadályt a fejlődött kor szülte számnélküli új intézmények végrehajtására szorított hiányos szervezett községi előjárásokban véltük fellelni.

De mert ezen akadály nem leküzdhetlen s tény az, hogy a közigazgatás alapkövét a községek előjárói képezik s minden ezek vállaira nehezül, s ezen állások czél- és észszerű szervezésével megnyílnék az útja annak, hogy a közérdekű, a nép anyagi jólétére befolyással bíró közigazgatás gyors és jóvá tessenék: alulírottak, miután azon csalhatlan hitben élnek, hogy méltóságodnak a közös hazá, s abban a megyéje népének boldogsága szíven fekszik, annak jólétéért küzd, s azzal jó és bal sorsa felett együtt érz; bátorian letünk a fent előterjesztettek az alább követő és emlékiratba foglalt szerény nézetünket méltóságod elé azon hódolatteljes kérelemmel terjeszteni, miszerint azt megvizsgálva, a mennyiben annak hely adható és elfogadható illetékes helyre felterjeszteni méltóztatssék.

Az elmúlt negyedszázad kezdetétől kiindulva, mely idő óta nemzetünk fejlődésében többet haladt, mint e világ részben ezredéves meghonosulása alatt, mely szellemi fejlődés a nemzet művelődésével együttesen kívánta, hogy lételelő a többi nemzetek között életjelje adjon; bár nagy vívmány után azonban sikerült e nemzetnek óriási gyors haladás mellett bel-

TÁRGYA.

Az elvesztett virág.

Azt mondják, hogy a szerelem mindenható. Ez állítás valódiságáról meggyőződhetik a kételkedő, ha az alábbi sorokat figyelemmel elolvastá.

Halljátok ama ezüstcsengésű hangot, mely perczről perczre kiáltja: — Vegyének virágot uraim, vegyének virágot hölgyeim... egytől egyig friss... válaszszanak.

Fanchette az, az utcasarki kis virágáros lányka. Ép oly üde mint szegfűi, ép oly fehér mint liliumai, ép oly igéző mint rózsái. Nézzetek azokat a titkos tűz szikráiban lángoló szemeket! Lehet-e beléjük nézni, anélkül, hogy tulajdonosukhoz egy bókot intézzünk? Az a kis pisze orr, azok a kihívó ajkak, az az élénk arczkifejezés, az a vidor lélek... jobban vonzanak, mint a virágcsokrok; és ha elhatározta magát a vásárra, az a kendő, mely egy szemet lebilincselő, keblet csak félig takar, annyira zavarba hoz, hogy rózsá helyett narciszt, hívórág helyett ibolyát veszsz. Kezeid

lassan előrecsuszna s a virágok közt keresgélve, egy kis szabadságot vesznek maguknak... De Fanchette sokkal szigorubb mint gondolnók... kezeit visszataszítja s hamiskán feleli: — Vigyázzon kissé uram! még megszurja magát.

Hat órákor reggel Fanchette kirakja árucikkait. — Ekkor foglalják el a városnegyed biztosai rendes helyeiket. Menet közben pajzánkodva szólítják meg a kis virágáros lánykát, de az nem hallgat rájuk, vagy úgy felel, hogy minden kedvük elmegy a tréfától. Korcsnába vagy zárt étterembe Fanchette nem szokott járni.

Ne higyük azonban, hogy a kis virágároslányka érzékelen s mindenki iránt kegyetlen. O nem... Fanchette szive is izegmozog s gyengéd szenvedélyt táplál a szomszéd kávéház egyik pinczére iránt. Ágoston urinak hívják a szerencsés halandót, ki a kis virágáros lánykát meghódította és mondják, hogy nem hasztalan udvarol neki. Egyébiránt egy két ártatlan csóknál Fanchette tovább nem megy.

Mi azonban igen féltjük erényét... hisz Ágoston urfi oly ügyes, oly csábító... A kiscike pedig féltékeny, tekintete szünet nélkül

a kávéház felé van irányozva, melyben kedvese véghetlen kellelemmel szolgálja fel a kávé és különféle liqueuröket. — O mily boldogok ők, — mondogatja magában Fanchette, valahányszor valaki a kávéháza belép, — ők láthatják színről színre, amikor csak akarják, kényelmesen szörpölhetik feketéjüket az ő közelében, míg én itt, távol tőle, rágicsálom kenyeremet.

De ime most lép ki Ágoston urfi a kávéházból, elhalad Fanchette mellett, anélkül hogy hozzá csak egy árva szót is szólana és egy szomszéd ház kapujában eltűnik.

A kis virágáros lányka elpirul, majd ismét halvány lesz, reszked, nyugtalan, kétségbe van esve.

Hova mehetett ő? Mit jelent hideg magaviselete? Tán nem szereti többé?... És sűrűn megerednek könnyei, harmatcseppenként hullva alá a kezében levő csokorra.

Végre megjön a hűtelen, nyájás arczkifejezéssel közeledve a meghökent lányka felé.

— Honnan jön, Ágoston?
— Barátaim egyikétől, ki szobája kulcsát idekölcsonzta.
— Guszti, maga nem mond igazat, maga valami lánynál volt.

— Isten ugyse, igazat mondtam.
— És mit akar azzal a szobával?
— Urat játszani; barátom S napra falura utazott.

— Mese, mese, mess kenyeret!... bizonyítsa be szavait!
— Édes Fanchette! sokszor hittam már ide is, oda is. Ha kételkedik, ám győződjék meg.
— Elmenjek?... No jó... hadd lássam, igazat mondott-e?

És a kis virágáros lányka követi Ágoston urfi a házba, hol majdnem egy óráig időzött, tökéletesen elfelejtve a virágcsokrokat ott a szegleten.

Midőn visszatér, szeméi veresek, keble lázasan liheg... úgy látszik azonban, hogy kibékült kedvesével, mert gyengéden bucsuzik el tőle és e bucsut még gyengédebb pillantások követik.

Aztán visszaül helyére, tekintete ábrándozóvá lesz a virágait egy pillanatra sem érdeemesíti.

Szegény Fanchette! tán földi léted legszebb virágát veszted el?
„Gy. K.”

szervezetét annyira fejleszteni, hogy ha ebben a többi művelt államokkal még egy vonalban nem áll is, egy eshetőleg versenyben a többi nemzetekkel szemben aránylagos tehetség és életképességéről mindig kész bizonyítékot adni.

Hogy e nemzet azon öncélú életereis tényezők közé legyen sorolva, melyekkel az európai történelem progressusában számolni kell, s melyeknek a történelem logikája jövődőt ígér; meg kellett kezdeni e nemzet életében mindannyi újítást, mely egy nép naggyá fejlesztéséhez kezdeménynek elkerülhetlenül kívánatos; de mert elérkezett az idő, midőn a kor szelleme, a kor iránya és a belpolitikai viszonyok fejlesztésére tér nyílt, azt e nemzet láng elméjével s vasakarattal karolta fel, s fejlődéséhez a történelemben paratlan gyorsasággal hozott be mindannyi udvós rendszert, mely egy művelődésnek induló nép életében sarkalapot meg tett ez a nemzet mindent, törvény által biztosított valamennyi új intézményt, s minden rendszert, mely udvós és a kor fejlődésével kívánatos; szervezte a törvénykezést a jó és gyors igazság kiszolgáltatás, a közigazgatást, a belügyek kezelése, a személy- és vagyonbiztonság végett az általános katonai kötelezettséget, szabad ipart és kereskedelmet, szabad vallásgyakorlást, népiszkoloztatást, közegészségügy rendezését és sok más udvós intézmény életbeléptetését, s gondoskodott arról, hogy mindezen intézmények végrehajtása felett örökös közegyek, a minisztertel lefelé az utolsó állami és törvényhatósági közegek a közügyek körül fáradozásaiért kellő jutalmazásban részesítsenek, egy szóval: gondoskodva van minden és mindenkiről; csak egyről nincs: a felsorolt intézmények utolsó végrehajtó közegeiről az állam tömővét képező, annyi sok ezer község-előjáróról; s itt rejlik nézetünk szerint a hiba, megfeledezett alkalmas és képes végrehajtó közegekről gondoskodni s figyelme nem terjedt ki a nemzet ezen napszámósi anyagi jutalmazására.

Pedig van-e csak egy intézmény, mely akár törvényen akár rendeleten alapuljon, hogy annak végrehajtása ne a községi bíró közvetítésével jöjjön létre? Nincsen! S ezen szerény s az állam érdekei iránt annyi sokat fáradozó közegekkel szemben a törvényhozás még nem látta méltányosnak, hogy viselt terheitért méltó jutalmazásukról gondoskodott volna.

A községi előjáróság feladati szervezete ma még ott áll, hol az 1848-1849 évek előtt volt, midőn azt tiszteletből viselvé, annak elérhetéseért küzdött, mert a cím viselésén kívül, a hivatással sem teendő, sem felelőség összeköve nem volt: s ezért kapott 20-20 frt. tisztelet-díjat, mainapon is csak ezt kapja azért, mert annyi teendő nehezedik reá, hogy annak elvégzése végett éjjelt napallá tegyen. Megyei hatósága, közigazgatási bizottsága, megyei árvaszéke, szolgabírosága, törvényszéke, járásbírosága, pénzügyigazgatósága, adófelügyelősége, illetékszábsí hivatala, adóhivatala, katonai hadparancsnoksága, tanfelügyelősége, kataszteri igazgatósága, adófelosztó bizottsága stb. ezek mind oly hatóságok melyek rendeletek kibocsátásában kifogyhatlanok, ide járul az évi katonai sorozás, lo előállítás, közmunka teljesítés, himlő oltás, jöv. adókievetés iránti intézkedések, még pedig mind oly rökönözve rendelkeznek el, hogy magának a község belügyének rendben tartására, a közszend és rend felügyeletére a lakosság közt előforduló vizsályok békés kiegyenlítésére, melyre kiválóan hivatva volna, e község-előjáróságnak ma már ideje sem marad. Itt van az 1868. évi XLI-ik t. cz. alapján a védőtörvényben foglaltak végrehajtása, itt az 1868. évi LIV. t. cz. 475-480 §§-ai a községi bíraskodás; az 1870. évi XVIII. t. cz. s az 1876. évi V. t. cz. a község önkormányzata, az 1877. évi árva-vagyon- s hagyatékról roppant munka és felelőség, az 1876. évi XIV. t. cz. a közegészségi ügyre felügyelni és a bizottságok határozatát végrehajtani, az 1868. XXXVIII. és az 1876. évi XXVIII. t. cz. végrehajtása, s e mellett több ezer féllal való folytonos érintkezés; s miért teszi ezt? azért hogy a közérdek előmozdítása körüli fáradozásával magánvagyonának kezelését elhanyagolja, s azt, az általános érdekért feláldozza, sőt megtörténik az is, hogy a havonként megjelenő adófelügyelőségi kiküldött által azon mulasztás vádjá alatt, miszerint az államháztartásra nagy befolyással bíró adóbejárat körül az illető véleménye szerint semmi erélyt nem fejt ki, s e mulasztás miatt 10-20 frt. bírsággal büntetettük, anélkül, hogy e szerény alig kevés irást, és olvasást ismerő, földművesből vált bíró oka volna annak, hogy kiválóan meggyőzködte a nép anyagi tehetségében kimerülve, az ugy is túl feszített adó nagyságát fizetni képtelenné tett; vagy azon okból hogy az összes közvetlen adók complicitásuk miatt be nem hajthatók, — akkor midőn azokat a megelőző időben az állam, saját, arra szervezett költséges közegei által behajtatni képtelen volt.

Ezen eljárás követése mellett nem leljuk meg az utat mely a jó és gyors közigazgatás elérésére vezet; ha megkívánja a törvény a községi előjáróságtól hogy minden idejét a közügyek vezetésére és teljesítésére fordítsa, akkor ezért ne a cselnélküli pénzbiroság legyen a jutalom, mert ezen az uton erőszakkal elérni vajmi keveset lehet, hanem tisztességes fizetéssel kell a községi bíró és a többi községi közegeket ellátni, hogy hivataluknak viselése miatt szenvedett károkért egy a közérdek körül teljesített fáradozásaiért méltó kárpótlásban részesülhessenek. Különben a községi hivataloskodás gyűlöletessé válik,

arra idővel alkalmas és tiszta életű egyént fogni sem lehet; s hol lesz akkor a rég óhajtott jó és gyors közigazgatás?

Ha a községért mindenki tartozik áldozni, akkor ne egyedül a községi előjáróktól követeljük az, hanem az összes közönségtől. Áldozzék mindenki tehetsége szerint, s járuljon a községi előjáróknak oly fizetés adással, melyért azután jogosan megkövetelhesse mind azok teljesítését, mit azokra a törvény kötelesség gyanánt rótt.

Szolgáljon a községi előjárók fizetésének alapjául a községi lakosok száma, vagy adózási képessége, — csakhogy terheivel szemben egyarányban álljon annak fizetése is; mert, még erről a törvényhozás nem gondoskodik bár mily udvós törvény lépjen is életbe, ha annak végrehajtására nem bírnak tevékeny közeggel, addig az, a várt malasztot nem fogja megteremni.

Kelt T.-Kanisán 1877. szeptember 3-án tartott jegyzői értekezleten.

Tallian, szolgabíró; Rónay, szolgabíró; Groszmann László, t.-kanisai jegyző; Jegdics Elek, szl.-kereszturi jegyző; Sztárcsevits István, jözefovai jegyző; Teodorovits Luczián, szanádi jegyző; Keresztesi János, csóki körjegyző; Ivkovits Sándor, tiszta-szl.-miklósi körjegyző; Varga János, jázovai jegyző; Toth Alajos, m.-padéi jegyző; Joánovits György, sz.-padéi jegyző.

A meghiusult fegyveres beavatkozás.

A lefolyt héten fölülte meglepő esemény derült napfényre. Egy terv volt ez, melyet az intézők már hetekkel ezelőtt készítették elő s melynek számai messze terjedtek ugyan, de mint a következmény megmutatá, igen gyengén voltak fonva, úgy hogy az első csapásra a szalak szétszakadtak s a terv egészen dugába dőlnek tekinthető.

A terv, melyről alább olvashatók a részletek, az volt, hogy magyarokból és lengyelekből alakítsák ki a haderőt, mely a fegyverek rendelkezési helyekre jutottak volna, nevezetesen a székely földre, azok kizsárlása után egy székely csapatnak azonnal be kellett volna rontani Oláhországra. Első sorban a székelyek voltak kizsárlva, mert legközelebb vannak a harcztérre. Mihelyt meg lett volna alakítva egy székely (kisebb-nagyobb) szabad csapat, Galicziából és Orosz-Lengyelországból lengyelek is csatlakoztak volna hozzá. A tervezők számítottak arra is, hogy ily szabad csapat, vagy legió alakításának híre Magyarországból is többeget oda vonzott volna a hely színterére.

A fölfogyerzett csapat (melynek egyenruhája törökösnek volt tervezve) az erdélyi szorosokon át, Plojeste, innen pedig a Dunabalt-partján Kálárásba, mely szemben fekszik Szilisztria hatalmas török várral volt menendő. Innen aztán, t. i. Szilisztriából a szabad csapatok támogatásban részesültek volna. Kaptak volna még kellő számú basibozukot és cserkeszt, fegyvert, élelmet és löszert, szóval minden szükségességet. Czelja lett volna ezen tervezett expedíciójának, Oláhországban szerzetést lerombolni a vasutakat, fölégetni a muszkák és oláhok elelmi és hadiszer raktárait. Így egy felül meg lett volna gátolva az, hogy a muszkák hazulról új erősítéseket vonjanak magokhoz, meg lett volna nehezítve az élelmezés, másfelől pedig igen veszélyeztetve lett volna a muszkák visszavonulása Bulgáriából. A tervezők annyival inkább számítottak a plánum sikerére, mert most Oláhországban alig van katonaság. A számba vehető haderő Bulgáriában hadakozik s a mi még található, a részint ringy-rongy oláh milicziából áll, a mi nem jöhhet komolyan katonaságba; részint pedig áll már helek óta a harcztérre átutazó orosz gárda csapatokból. Ha itt-ott mindeztal megverettek volna a szabad csapatok, ez esetben Szilisztriába vonultak volna vissza, honnan megerősödve új meg új betöréseket tettek volna oláh földre.

De még tovább is ment a terv. Nemcsak a magyarokat és lengyeleket szándékoztak belevonni e művelethez, mint kik legnagyobb gyűlölettel viseltetnek a muszka hatalom iránt, mely egy a magyarok, mint a lengyelek hatalmas ellensége; hanem kiterjesztették a tervezők figyelmeket az orosz forradalmárokról, a nihilistákra is, kik tudvalegyőleg arra törekednek, hogy teljesen felforgassák az Oroszországban most fenálló rendet, trónostól, mindenesétl együt. Az orosz nihilisták vezéreivel a tervezők lengyel tagjai állottak összeköttetésben. Ennélfogva a fegyverek nemcsak székely földre, de Varsóba (Orosz-Lengyelország fővárosába) és Pétervárra, a muszka fővárosba is küldettek hirszerint, részint Bécsből, részint Angolországból. (Angolok is vannak az ügybe belekeverve. Nevezetesen egy Buttler-Johnston nevű angol képviselő ki gyakran szokott Bécsben tartózkodni és akkor is ott volt, mikor ezelőtt mintegy 6 héttel Mit'hád pasa 8-10 napig Bécsben tartózkodott s mikor egész raja a lengyel menekülteknek és forradalmároknak vette körül az ex török nagyvezért. Ekkor állapított meg az egész terv. S minden oda mutat, hogy a török kormány is bele van avatva, — azaz ennek tudtával történt, mint a hogy ez nem is lehet másként.)

Hire jött, hogy az orosz nihilisták már föl is égettek egy pár hadi készlet-raktárt. Az egész tervet egy lengyel beavatott árulta el jó pénzért a bécsi muszka követségnek, mindjárt hevenyében, úgy hogy az orosz főhadiszálláson már megtettek volt minden intézkedést arra nézve, hogy szét verjék az Erdély-

ből ne talán betörő szabad csapatokat. — A fama tudni akarta azt is, hogy az egész szabad csapatmozgalomnak az élén Klapka áll, de ez Parisból közzé tett nyilatkozataival határozottan tiltakozott e fölvetés ellen.

Igy került napvilágra és így hiúsult meg a terv, melyről a magyar kormány is értesülvé, azonnal lefoglaltatta a fegyvereket és gondoskodott arról, hogy azok, kik a tervben complicitással vannak, elfogassanak. Székelyföldön már is többen el vannak fogva.

A lefoglalt fegyverek számából azt lehet itélni, hogy az egész igen kisizsérűleg volt tervezve s ha csakugyan sikerült volna néhány száz székely embert fölfegyverezni, azok menthetlenül áldozatai lettek volna e haboros tervnek, a nélkül, hogy Törökországnak használtak volna s csak a magyar kormány helyzetét nehezítették volna meg mód nélkül. Igaz hogy Oláhországban nincs tekintélyes nagy haderő, de egy pár ezred katonaságot könnyen vethetett volna a muszka a harcztérre a betörő csapatok elébe. És lehet-e képzelnünk, hogy az ekeszarvától elvett, békés polgári foglalkozáshoz szokott szabad csapatok emberei sikerrel megmérkőzhettek volna a harczedett orosz katonasággal? Mielőtt elértek volna Kálárást szétszórtak volna. És nem szabad feledni hogy Oláhország épen nincs teljesen kiürítve a katonaságtól. A harcztérben csak 30,000 oláh van; a többi otthon maradt.

Ily körülmények között egy pár száz magyar ember vére ontatott volna, minden haszon nélkül, úgy Török, mint Magyarországra nézve. Az által, hogy így történt, a mint történt, csak egy hiábavaló és elég könnyelműen tervezett vérontásnak van eleje véve.

Ausztria-Magyarország, ha érdekeit keleten komolyan veszélyeztetve fogja látni, elég hatalmas arra, hogy egész hatalmával lépjen föl s megővja érdekeit. Andrassy és Tisza Kálmán tudni fogják kötelességüket. Ezért hiábavaló és káros, erőnknek idő előtti elfecsérelése s teljesen egyetértünk Klapkával, kinek e tervre csak rosáló szava van. Egyet azonban még is tanulhat külügyi kormányunk ez ügyből. Azt: hogy a nemzet kész vérért feláldozni a keleti koczkan forgó nagy érdekek védelmére. Ne feledje ezt.

Mi pedig az elfogottakat illeti, azt óhajtjuk, hogy irányukban elnézés gyakoroltassék. Nem a trón, nem a haza ellen, hanem épen azok védelmére és érdekében akartak fegyvert fogni. Hibájuk csak az, hogy kissé könnyelműen jártak el. A szándék nem, csak az ut, melyet választottak, volt ros. Sz. Gy.

Böngészetek a szőlőmivelés és borkezelés terén.

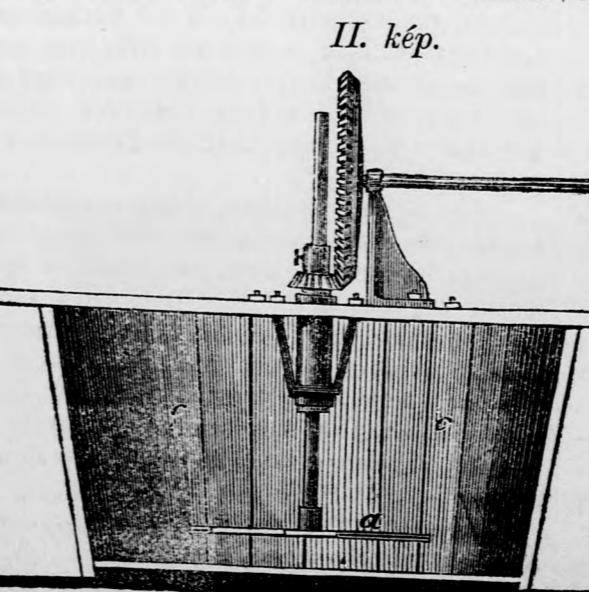
Szüret. VI-dik közelemény. (Lásd a „Törönte” 40-ik számát.) (Folytatás.)

Vidékünkön a fekete szőlő annyira el van terjedve, hogy azt sok szőlősgazda külön szedeti veresborok. Ennélfogva mielőtt a kisajtott fehérborok további kezelését folytatnánk, egy kis kitérést teszünk, s néhány szóval megemlékszünk a veresbor készítésről.

A hazánkban elterjedt két faj szőlő közül legkitünőbb veres borokat készítenek a Felső, Kadarka, Burgundi, Oportó és kék frankeniből. Hogy a bor jó és szépséjű legyen — mert veres boroknál a sötét gránát színt szeretjük — arra kell törekednünk, miszerint a szedést itt is mint a fehér szőlőnél akkor kezdjük meg, mikor már a fürtök túl érettek, s a szemek töppedni, eszűdni kezdenek. — Különböző érésű fajoknál az éretteket szintűgy mint a fehér szőlőnél külön válogassuk. Az éretlen szőlőből készült veres bor nemcsak kellemetlen savanyú ízű, hanem szintelen is. Mert a fest anyagok csak akkor fejlődnek tökélyre, ha a szőlő teljesen megérett.

A szőlőmalommal vagy csömöszőlő fával összezúzott szőlőt ne tapostassuk ki, csupán a csutkákat szemeltessük le, úgy, mint azt a fehér borok készítésénél elmondottuk. A rostát azonban e czélra jól válasszuk meg, hogy az tökéletesen cinezett drótból készült legyen, mert a cinezetlen dróttól borunk megfeketedik. — Ha azonban valaki fanyarabb bort akar készíteni, az ne csukazza le. Akár csutkázzuk azonban le, akár nem, a mustot mindenesetre törkölyön erjesztjük ki.

Ezen czélra tonna alakú káczikat készíttetünk, melyek fönt szűkebbek mint alól. A felső fenéket tag nyílást vágatunk, melyet szoroson bele illó dugó zárhat el. Vagy pedig oly födelet készíttetünk, hogy az a káczit teljesen befődje és letapasztás nélkül is jól elzárja. A káczit maga inkább magas mint terjedelmes legyen, és oly magas állványra helyezzessék, hogy a kierzétt bort belőle akadály nélkül lehessen lehenzni. A kácziba

még egy fenéket kell készíttetni, mely abban fel s alá mozgatható legyen és rosta módjára át legyen lyukgatyva. Ez arra való, hogy az erjedő must törkölyét folyvást lenyomva tartsa, melyről tudjuk, hogy a levegőn könnyen megecetesedik, a lé pedig a lyukakon kijöghessen a fenék fölé. Ezen fenékek a törkölyt gyakran kell erjedés közben lenyomkodni. A káczit pedig a födéllal jó zárólag behorítani. Ha a káczinak fent is beerősített fenéke s annak légmentesen záró dugója van, ezt csak oly szoroson dugjuk be, hogy mellette az erjedés közben fejlődő szénsav elillanjon. Ha pedig a káczit födéllal födöttük be, úgy tanácsos azt letapasztatni, s tetején furatni lyukát a szénsav kitakarodására.

A must erjesztése.

Sokan panaszkodnak, hogy az új borok különösen tavasszal és ősszel, tehát a nagyobb fokú hőmérsék változás alkalmával, megzavarodik, csípős izt kap, vagy is utóerjedésnek indul. Az ilyen bor még ki nem dolgozza magát, s meg nem állapodik, valamirevaló áron el nem kél. Szállításra pedig egyáltalán nem alkalmas. Ennek oka az, hogy az első vagy is zajos erjedésen tökéletlenül, szakadozva ment át. A must ugyan erjedésnek indul + 5°-nál valamivel nagyobb melegben, de hogy tökéletesen és haborítatlan forrasson ki, szükséges hogy az erjesztő helyiségben + 15° és + 25° közötti legyen az állandó hőmérsék. Ennélfogva mustunkat, ha csak tehétjük ne vigyük a pinczébe erjedni, mert a jóval nagyobb hőmérsék 8-10 fok közötti szokott lenni, a tökéletlenebb pinczék hőmérséke pedig szüret után jóval hidegebb, míg nyáron nagyon is fölmelegszik. Ha módunkban van erjesztő kamrát rendezni be, és azt a szükségeshez képest futeni is, hogy benne a hőmérsék egyenletes legyen. Akkor mustunkat tökéletesen vezethetjük át a fjerjedésen, s belőle igen jó, állandó s korán érő borokat készíthetünk.

A mi magát az erjesztést illeti, legelőbb is a hordók megtöltésére kell ügyelnünk, azokat teli tölteni nem szabad; mert a must erjedés közben fölmelegszik, kiterjed s kifolyik. A habzás is helyét kíván, különben az okonán kitolakodik s szétfolyik. Legjobb a hordókat úgy tölteni meg, hogy egy nyolczadrésze üresen maradjon.

Erjedés alatt némelyek elzárják a hordószáját a levegőtől, mások nyitva hagyják. Az előbbi esetet zárt- utóbbi nyílt-erjedésnek nevezük.

Zárt erjesztést leginkább finomabb félétebb boroknál szoktak alkalmazni. Sőt vannak igen jeles borászok, kik még silányabb minőségű boraikat is zártan erjesztik. Azt tartják, hogy az így erjesztett borok tartósabbak és zamatosabbak lesznek és erjedés alatt meg nem ecetesedhetnek.

A zárt erjesztéshez különböző egyszerű és compkált szerkezetű készülékeket használnak, melyek mind meg egyeznek abban, hogy a fejlődő szénsavat viz alá vezetik, s azon buborékol keresztül. Mely buborékolás minthogy sajátos kutyogó hangot hallat, a készüléket kutyogatóknak nevezik.

Melékelt I-ső képünk egy igen egyszerű szerkezetű s a czélnak teljesen megfelelő kutyogatót ábrázol. Mely tiszta s könnyű kezelhetése miatt önmagát ajánlja.

A készülék fehér bádóg vagy horganyból van, mely alsó csővel a hordónak átfurt dugójába van erősítve, fönt látható nyílásába mintegy 1/2 mészely vizet kell önteni, s az egészet a hordó szájába erősíteni.

A zárt erjesztésre nézve meg kell jegyeznünk, hogy az csak + 20°-nál mehet tökéletesen végbe, vagy ennél még magasabb hőmérséknel.

Nyílt erjedésnél mint már föntebb említettük a hordókat nyitva hagyjuk. Ha az erjesztő kamrát itt folyvást elég melegben + 15°-nyi hőnél tartjuk, az erjedés sokkal gyorsabban és tökéletesebben folyik le, mint a zárt erjesztésnél. Az ilyen bor gyorsabban tisztul, zamataja korábban fejlődik a nyúlósodás veszélyének sincs annyira kitéve. Ebből következtethetjük, hogy a zamat képző anyagoknak a levegővel igen előnyös bizonyos idejű érintkezni, ez által bizonyos fokú élenyülésen megy által. Ezt bizonyítja azon körülmény is, hogy a többször lefejtett borokban a zamat jóval előbb fejlődik mint a le nem fejtett — vagy csak ritkán lefejtett — boroknál.

A nyílt erjedésnek egyik magasabb fok a szelelve való erjesztés. Ezen nálunk még új, alig ismert, erjesztési módot külföldön különösen Franciaország némely vidékén már rég idő óta alkalmazzák. Ott a szin mustot nem hordókban, hanem nyitott kádokban erjesztik. Naponta háromszor négyszer lapátokkal jól felkavarják, azáltal nagymennyiségű

levegőt kevernek közé, hogy az imént említett czél elérjék. Most már Németországban sőt hazánkban is kezd a szelelve erjesztés terjedni. Lapátok helyett most a jóval könnyebb és kényelmesebb kezelésműszerűt használnak; melynek alakját 2-ik képünk ábrázolja. A gépet mely egy a kádon végig fektethető deszkára van erősítve, a jobbról látható fogantyúval kell mozgatni, melynek foggaskereke az alul két szárnnya ágazó a cső kuperekébe akad, s azt szél-

33. Szerb-Szt.-Péter (német és szerb) községének 1877. évi vízkár cziméni adóleírás. — 709 ft. 45 kr. leírása elhatározottatik.

34. Gróf Karácsonyi Guidó részére partosi birtoka után 1877. évi vízkár cziméni adóleírás. — 379 ft. 68 kr. leírása elhatározottatik.

35. Damaszkín-Földvár Etelka s gyermekeinek hajdu-szei birtoka után 1877. évi vízkár cziméni adóleírás. — 529 ft. 88 kr. leírása elhatározottatik.

36. Partos községének 1877. évi vízkár cziméni adóleírás. — 315 ft. 31 kr. leírása elhatározottatik.

37. Özevgy Malenica Anna részére nagy-gáji birtoka után hason ügye tárgyában. — 395 ft. 36 kr. adóleírása elhatározottatik.

38. Zichyfalva községének hason ügye tárgyában. — 1481 ft. 14 kr. leírása elhatározottatik.

39. Gaád községének, Vukovics Imre és Csávossy Ignác ottani birtokosoknak hason ügye tárgyában. — 951 ft. 80 kr. leírása elhatározottatik.

40. Aurániai Perjelség részére Tógyér községében lévő birtoka után hason ügye tárgyában. — 380 ft. 25 kr. leírása elhatározottatik.

41. Csávossy Ignác részére szájni birtoka után hason ügye tárgyában. — 26 ft. 56 kr. leírása elhatározottatik.

42. Gyertyánffy László, János, Kálmán, Ferenc és Gyér község részére hason ügye tárgyában. — 396 ft. 84 kr. leírása elhatározottatik.

43. Csávossy Ignác részére csávosi birtoka után hason ügye tárgyában. — 271 ft. 47 kr. leírása elhatározottatik.

44. Párdányi királyi kincstári uradalomnak jánosföldi birtoka után hason ügye tárgyában. — 905 ft. 82 kr. leírása elhatározottatik.

45. Jánosföld községének hason ügye tárgyában. — 1036 ft. 43 kr. leírása elhatározottatik.

46. Foeny községének hason ügye tárgyában. — 262 ft. 92 kr. leírása elhatározottatik.

47. Moesonyi András foenyi birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 1799 ft. 42 kr. leírása elhatározottatik.

48. Csávossy Ignác részére horvát-bókai birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 51 ft. 24 kr. leírása elhatározottatik.

49. Bánlak községének és gróf Karácsonyi Guidó ottani birtokos részére hason ügye tárgyában. — Bánlak részére 1068 ft. 49 kr., Karácsonyi Guidó részére 192 ft. 92 kr. leírása elhatározottatik.

50. Tolvádia községének hason ügye tárgyában. — 1500 ft. 26 kr. leírása elhatározottatik.

51. Szerb-Csanád községének 1876-ik évi fagy- és 1877. évi vízkár, valamint Német-Csanád községének 1877. évi vízkár cziméni adóleírás. — Szerb-Csanád részére 169 ft. 73 1/2 kr. és 37 ft. 57 1/2 kr., Német-Csanád részére 198 ft. 74 kr. leírása elhatározottatik.

52. Baró Révay Simon részére Morotva pusztai birtoka utáni 1877-ik évi vízkár cziméni adóleírás. — 2011 forint 81 1/2 kr. leírása elhatározottatik.

53. Sváb Lőrincz csókai birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 3475 ft. 21 kr. leírása elhatározottatik.

54. Szanád községének hason ügye tárgyában. — 435 forint 38 kr. leírása elhatározottatik.

55. Padéi közbirtokosságnak hason ügye tárgyában. — 1450 ft. 1 kr. leírása elhatározottatik.

56. Deszk községének hason ügye tárgyában. — 1625 ft. 17 kr. leírása elhatározottatik.

57. Csóka községének hason ügye tárgyában. — 362 ft. 74 kr. leírása elhatározottatik.

58. Klárafalva községének hason ügye tárgyában. — 536 ft. 99 kr. leírása elhatározottatik.

59. Szerb-Padé községének 1876-ik évi fagykár cziméni adóleírás. — 196 ft. 57 kr. leírása elhatározottatik.

60. Csóka községének és Sváb Lőrincz ottani birtokosnak hason ügye tárgyában. — 466 ft. 34 kr. leírása elhatározottatik.

61. Tisza-Hegyes községének hason ügye tárgyában. — 685 ft. 35 kr. leírása elhatározottatik.

62. Padéi közbirtokosságnak 1876-ik évi vízkár cziméni adóleírás. — 6723 ft. 33 kr. leírása elhatározottatik.

63. Szőregyi m. kir. kincstári uradalomnak (Vedresháza pusztai) birtoka utáni 1877-ik évi vízkár cziméni adóleírás. — 267 ft. 65 kr. leírása elhatározottatik.

64. Jozseföva község részére hason ügye tárgyában. — 287 ft. 93 kr. leírása elhatározottatik.

65. Gyála község részére hason ügye tárgyában. — 10,399 ft. 32 kr. leírása elhatározottatik.

66. Szaján község részére hason ügye tárgyában. — 1873 ft. 46 kr. leírása elhatározottatik.

67. Német- és Szerb-Nagy-Szent-Miklós községek részére hason ügye tárgyában. — 184 ft. 72 kr. leírása elhatározottatik.

68. Karlova község részére hason ügye tárgyában. — 1737 ft. 76 kr. leírása elhatározottatik.

69. Tisza-Szent-Miklós, Gyertyámos és Franyova községének 1876-ik évi fagykár, továbbá Franyova községének és Karácsonyi Ferenc és László Akács községbeni birtokuk után 1877-ik évi vízkár cziméni adóleírás. — Tisza-Szent-Miklós részére 248 forint 61 kr., Gyertyámos részére 305 ft. 40 kr., Franyova

részére 614 ft. 71 kr. és 2521 ft. 86 kr.; továbbá Karácsonyi Ferenc és László részére 875 ft. 84 kr. leírása elhatározottatik.

70. Cs. kir. főherceg Józsefnek Jázova-Hodics birtoka után, Valkány községnek és az ottani uradalomnak, Tisza-Szent-Miklós és Czernabara községének 1877. évi vízkár cziméni, valamint Gyertyámos község és Czegovics Janka javára, végre Tóba-mollidóri uradalom javára 1877-ik évi jégkár cziméni adóleírás; — főherceg József részére 230 ft. 44 kr., Valkány község és uradalom részére 19,837 ft. 2 kr., T.-Szt.-Miklós és Czernabara részére 884 ft. 92 kr., végre Gyertyámos részére 284 ft. 4 kr. és Czegovics Janka részére 1757 ft. 74 kr. leírása elhatározottatik.

71. Hamvay-Capdebó Antonia részére szerb-aradáci birtoka után 403 ft. 56 kr., tót-aradáci birtoka után 22 ft. 91 kr.; Somoskeő-Capdebó Janka részére szerb-aradáci birtoka után 94 ft. 30 kr., tót-aradáci birtoka után 587 ft. 35 kr.; Balás Mária részére szerb-elméri birtoka után 29 ft. 24 kr., szerb-aradáci birtoka után 466 ft. 28 kr.; Bobor Rozália részére szerb-elméri birtoka után 265 ft. 65 kr., tót-aradáci birtoka után 58 ft. 10 kr.; Dániel Ernő részére szerb-elméri birtoka után 337 ft. 26 kr.; Dániel Angusta részére szerb-elméri birtoka után 368 ft. 46 kr.; Papp Simon részére szerb-elméri birtoka után 266 ft. 75 kr., és szerb-aradáci birtoka után 104 ft. 88 kr.; Jakabffy Ágnes részére szerb-elméri birtoka után 11 ft. 62 kr., szerb-aradáci birtoka után 183 ft. 87 kr.; Simics Sándor részére szerb-aradáci birtoka után 285 ft. 34 kr. Capdebó István részére szerb-aradáci birtoka utáni 21 ft. 97 kr., tót-aradáci birtoka után 327 ft. 82 kr.; Csiky-Ivady Jozsef és Csiky-Benitzky Antonia részére szerb-aradáci birtoka után 41 ft. 48 kr., tót-aradáci birtoka után 29 ft. 91 kr. 1877-ik évi vízkár cziméni adóleírás; összesen 4564 ft. 89 kr. — leírása elhatározottatik.

72. Écskai uradalom részére Jankahid és Lukácsfalva községek határában lévő birtoka utáni 1877-ik évi vízkár cziméni adóleírás; — összesen 1797 ft. 90 kr. leírása elhatározottatik.

73. Szent-György-Ittebe uradalom részére, Szerb-Ittebe község határában lévő birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 880 ft. 68 kr. leírása elhatározottatik.

74. Urban Constantia részére török-becei birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 642 ft. 62 kr. leírása elhatározottatik.

75. Tarnóczy Gusztáv részére török-becei birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 188 ft. 15 kr. leírása elhatározottatik.

76. Rohonczy Gedeon részére török-becei birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 167 ft. 39 kr. leírása elhatározottatik.

77. Rohonczy Odón részére török-becei birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 338 ft. 38 kr. leírása elhatározottatik.

78. Baró Horváthné, szül. Rohonczy Ilona részére török-becei birtoka utáni hason ügye tárgyában. — 28 ft. 72 kr. leírása elhatározottatik.

79. Bisitz János, Zsigmond és Mór részére török-becei birtokuk utáni hason ügye tárgyában. — 1790 ft. 63 kr. leírása elhatározottatik.

80. Magyar-Ittebe részére hason ügye tárgyában. — 834 ft. 88 kr. leírása elhatározottatik.

81. Karlova községének hason ügye tárgyában. — 3255 forint 26 kr. leírása elhatározottatik.

82. Gaád községének hason ügye tárgyában. — 40 ft. 1 kr. leírása elhatározottatik.

83. Gaád községének 1876-ik évi vízkár cziméni adóleírás. — 410 ft. 11 kr. leírása elhatározottatik.

84. Zichyfalva községének 1876-ik évi fagykár cziméni adóleírás. — 316 ft. 71 kr. leírása elhatározottatik.

85. Német-Módos községének hason ügye tárgyában. — 110 ft. 52 kr. leírása elhatározottatik.

86. Szerb-Módos községének hason ügye tárgyában. — 342 ft. 25 kr. leírása elhatározottatik.

87. Tolvádia községének hason ügye tárgyában. — 98 forint 60 kr. leírása elhatározottatik.

88. Csávós községének hason ügye tárgyában. — 106 forint 86 kr. leírása elhatározottatik.

89. Szécsány községének hason ügye tárgyában. — 201 ft. 25 kr. leírása elhatározottatik; a 14—89-ig tételezők alatti határozatok jóváhagyás végett a nagym. magy. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztettek.

90. Királyi adófelügyelőnek havi jelentése; — tudomásul vétetik.

II. Közoktatásügy.

1. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága folyó évi augusztus 11-én 19,974. sz. alatt kelt Nagy-Jécsa községe által néhai Schaffer Bernát volt n.-jécsai tanító özvegynek Schaffer Klára nyugdíjaztatása ügyében benyújtott felfolyamodványára vonatkozó rendelete. — Nagy-Jécsa községe köteleztetik a volt tanító nyugdíjának 1/3 részét az özvegynek évenként kiadni.

2. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága f. é. augusztus 18-án 20,737. szám

alatt kelt, Offszencza község által egyik iskola-termének nagybirtosára cöljából államsegélyért benyújtott kérvényére vonatkozó rendelete. — Jelenleg a kérelem nem teljesíthető, a község utasítatik, hogy ideiglenesen bérhelyiségben helyezze el az iskolát.

3. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága f. é. augusztus 18-án 20,738. szám alatt kelt, Groszlamos község iskolaszéke által iskolájának államsegély mellett leendő felépítésére vonatkozó rendelete. — A község utasítatik, hogy ideiglenesen bérhelyiségben helyezze el az iskolát, az államsegély iránt újból felterjesztés intéztetik.

4. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága f. é. június 6-án 14,011. szám alatt kelt, tiltott alkotmányellenes tankönyvekre vonatkozó rendelete. — A szolgabíróknak és községi iskolaszékeknek tudomás és alkalmazkodás végett kiadatik.

5. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága f. é. augusztus 24-én 20,521. szám alatt kelt, az izraelita hitoktatói tanodák és zugsiskolákra vonatkozó rendelete. — Kiadatik fogantatás végett a szolgabíróknak.

6. Vallás- és közoktatási magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága f. é. július 26-án 17,760. szám alatt kelt, Glogon községe által tanítóknak az 5-öd évi pótlékok kiszolgáltatása ügyében beadott felfolyamodványára vonatkozó rendelete. — Glogon községe köteleztetik az 5-öd évi pótlék kiszolgáltatására.

7. Szolgabírói jelentés a franyovai tanító hátralekos fizetésének kiszolgáltatása és a tankötelesek iskoláztatása tárgyában. — A község köteleztetik a tanítói fizetés kiszolgáltatására, a tanköteleseknek iskolába járásának szorítására a községi előjárók utasítanak.

8. Ooppelcz Péter, billeti községi tanító véglegesítése tárgyában. — A tanító állomásában véglegesítettik.

9. Schenk Jakab, n.-csanádi községi tanító véglegesítése tárgyában. — Hasonlólag.

10. Járossy Pál, csatádi községi tanító véglegesítése tárgyában. — Hasonlólag.

11. Flanják János, szt.-huberti tanító ideiglenes minőségben megválasztása tárgyában. — A tanító utasítatik, hogy a vizsgát jövő iskoláév kezdetéig tegye le és képesítését igazolja, különben állomását elveszti.

12. Csutura Miklós kécsai lakos, hitközségi elnök panasza ügyében. — A járási szolgabíró a tanítói fizetés behajtására utasítatik.

13. Albrechtsfő 1876. évi iskolai számadásának felülvizsgálása tárgyában. — Kiadatik felülvizsgálat végett a megyei számvevőszéknak.

14. A szent-huberti községi iskola tanítói díjlevelek jóváhagyása tárgyában. — A díjlevelek helyben hagyatnak.

15. Szolgabírói jelentés a gyertyámosi községi tanítók közt fennforgó egyenlenségek ügyében és Basch János községi tanító külön beadványa. — A pótvizsgálat elrendeltetik és annak foganatosításával a kerületi szolgabíró megbízatik.

16. Königsdorf község iskolájának felépítésére államsegélyérti kérvénye; a nagyméltóság magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz pártolólag felterjesztetik, a község jelentést tegyen az iskola állapotáról.

III. Közmunka és közlekedés.

1. A királyi főmérnök jelentése az államutak állapotáról 1877. évi szeptember havában; tudomásul vétetik.

IV. Posta és távirda.

1. Billés község kérvénye, melylyel egy táviradi állomásnak Billéten leendő felállítását kérelmezi; a kérvény pártolólag áttétetik a kir. táviradigazgatósághoz.

2. Török-Kanizsan felállítandó táviradialomás tárgyában kelt szolgabírói jelentés; a község újabb nyilatkozatadásra felhivatik.

3. Glaseszky Ádám magy. kir. táviradialomásfőnök, mint szakelőadó, a posták és táviradik állapotáról szóló szeptemberhavi jelentése; tudomásul szolgál.

V. Börtönügy.

1. Igazságügyminiszter ur ó nagyméltósága folyó évi szeptember 21-én 2690. eln. szám alatt kelt leírata, mely szerint a bizottságba póttagul Dobák Béla nagy-kikindai kir. alügyész rendelte ki; tudomásul vétetik.

2. Dániel János alispán úr, és küldöttségi elnök bemutatja a folyó évi szeptemberhavi a helybeli börtönök megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyvet; a helybeli kir. ügyész és a jegyzőkönyvben jelzett hiányok orvoslása végett átiratlag felhivatik.

3. A nagy-beckereki kir. ügyésznek a helybeli börtönállapotról szóló havi jelentése; tudomásul vétetik.

VI. Közegészségügy.

1. A megyei főorvosnak a községügyi viszonyokról szóló szeptemberhavi jelentése; tudomásul vétetik.

VII. Felebbezett ügyek.

1. Ivánovics György szerb-padéi jegyzőnek felebbezése a szolgabíró által kiszabott 20 ftnyi bírság elengedése végett. — A bírság 10 ft-ra mérsékeltek.

2. Grosz Ignácnak Milosev Zsivan czrepajai jegyző elleni panasz ügye; a szolgabírói jelentés tudomásul vétetik.

3. Magos-Fele jakubai házközöségi ügy; a felebbezés elkeset felebbezésével elutasítottatik.

4. Bába Jozsim kérvénye, a hasonevű szeleusi házközöségi osztályügye tárgyában; elutasítottatik, mivel jelen ügy már végérvényesen el lett döntve.

5. Boljanác István újfalvi községi esküdtnék visszahelyeztetése iránti kérvénye; az ügy az alispáni hivatalnál lévén, a bizottság benne el nem járhat.

6. A megyei alispánnak Kraiczperger Sándor török-becei bíró, és Mayerffy Károly ugyanottani jegyző elleni fegyelmi ügyben hozott határozata; tudomásul vétetik.

7. Nikolics Athanasz mellenczei szolgabírónak jelentése Grosz Károlynak Miskovics Simon községi bíró elleni panasz ügyében; tudomásul szolgál.

8. Nikolics Bogdán bánát-komlói szolgabírónak jelentése Zsarkó József abrahamsfőri jegyző elleni vizsgálói ügyben; tudomásul szolgál.

9. Jakseha Juon petrovoszellói lakos és társainak panasza Lolin Markó ottani bíró ellen; az alispáni szolgabírónak megvizsgálás és jelentéssel végett kiadatik.

VIII. Hadkötelesek ügyei.

1. Folyán György kanaki lakos nősülési ügye; elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

2. Francz Miklós gottlobi lakosnak katona elbocsátási ügye; elutasítottatik, mivel idősb testvére munka- és keresetképes.

3. Meedria Demeter uzdini lakos hasonügye; elutasítottatik, mivel csak ideiglenesen találtott munka-keptelenek.

4. Alterov Emilian barandai lakos hasonügye; elutasítottatik, törvényes felmentési cím hiányában.

5. Petrov Milan szekerini lakos nősülési ügye; elutasítottatik a gazdasági bírtok mennyiség nagysága miatt.

6. Szekeres Ferenc debeljáci lakos hasonügye; elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt.

7. Jancsik Ádám tót-aradáci lakos hasonügye; elutasítottatik a gazdasági bírtok hiánya miatt, és mivel Anna nevű nő külön lakása szabályszerűen nem igazoltatik.

8. Paszkú Demeter margittai lakos hasonügye; elutasítottatik a gazdasági bírtok mennyiség hiánya miatt.

9. Buczi György román-csókai lakos hasonügye; elutasítottatik, mivel Mária nevű nő a házban lakik, és munkaképtelensége nem igazoltatik.

10. Mihailov Vaszilje idvori lakos hasonügye; elutasítottatik a gazdasági bírtokmennyiség nagysága miatt.

11. Vukov Mihály idvori lakos hasonügye; elutasítottatik a fenttebbi okból.

12. Neskov Maxa török-kanizsai lakos hasonügye; elutasítottatik a fenttebbi okból, s mivel Jeliszaveta nevű nő munkaképtelenség vagy külön házban lakása nem igazoltatik.

13. Arszesin Gavril nagy-kikindai lakos katona elbocsátási ügye; elutasítottatik, mivel atya munka- és keresetképes.

14. Balázs Pál ludwigsdorfi lakos nősülési ügye; elutasítottatik a szabályszerű gazdasági bírtok hiánya miatt.

15. Lujanovits Pável cseebai lakos katona elbocsátási ügye; törvényes felmentési cím hiányában elutasítottatik.

16. Jovánov Dimitrie tomaseváci lakos nősülési ügye; elutasítottatik a szabályszerűleg megkívántató bírtok hiánya miatt.

17. Forgics Mladen idvori lakos hasonügye; elutasítottatik a szabályszerű gazdasági bírtokmennyiség nagysága miatt.

18. Kapunecz György idvori lakos hasonügye; elutasítottatik a fentti oknál fogva.

19. Dugonits András perlaszi lakos hasonügye; elutasítottatik a szabályszerű gazdasági bírtok hiánya miatt.

20. Bálint János monostori lakos hasonügye; elutasítottatik a fentti okból.

21. Mikus Ádám tót-aradáci lakos hasonügye; elutasítottatik, mivel Erzsébet nevű nő külön házban lakása nem igazoltatik.

22. Papis Radoszláv szamosi lakos nősülési ügye; elutasítottatik a szabályszerűleg megkívántató bírtok mennyiség nagysága miatt.

23. Almazán György uzdini lakos hasonügye; elutasítottatik a szabályszerű gazdasági bírtok hiánya miatt.

24. Tomásik János ludwigsdorfi lakos katona elbocsátási ügye; elutasítottatik, mivel bátyja munka- és keresetképes.

25. Knidl Mátyás bánát-komlói lakos hasonügye; elutasítottatik, mivel atya munka- és keresetképes.

26. Szuracsaróv Jetta károlovi lakos hasonügye; elutasítottatik, mivel bátya a honvédségnél szolgál.

H I R D E T É S E K.

144. sz. b. v. k. 1877.

(240—33)

II. árverési hirdmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a n.-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1877. évi július 28-án 7334. sz. a. kelt végzésével Sinkay János részére a nagy-beckereki 487, 2091. és 2654. számú tjkvekben Wucskovacska Masa örökösei tulajdonul felvett összesen 4640 ft-ra becsült ingatlanságra nézve 1300 ft. és jár. iránt kitűzött első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. október 19-ik napja d. e. 11 órára tuzetett ki.

Kelt N.-Beckereken, 1877. évi szeptember 19-én.

Marianovich János,
kir. bír. végrehajtó.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.

Haszonbérbe adandó italméresi és vásárjog.

Haszonbérbe adatik az italméresi jog Csókán Torontálmegyében, mely jog a hozzátartozó Monostor és Lőrinczfalva községekben és a tiszai hidnál levő Csárdában is gyakorolható; továbbá a vásári jog Csókán, hol 4 országos vásár tartatik. 1878. évi január 1-től számítandó 3^{1/2} évekre. A feltételek megnevezhetők Csókán a számtartói hivatalban a hol is a zárt ajánlatok 10% cautióval f. é. október 24-éig leteendő.

(243—21)

Für 3 Knaben

benötthige id einen

Correpetitor,

der jugleich selbe für das Gymnasium im Ungarischen vorzubereiten hat.

Wer? jagt die Redaktion dießes Blatt. (242—22)